

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

POMOĆNIK/ POMOĆNICA POLJOPRIVREDNOG PROIZVOĐAČA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	9
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	10
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	10
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	10
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	11
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	12
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	13
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	14
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	15
5.	REFERENTNI PODACI.....	16

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: POMOĆNIK/ POMOĆNICA POLJOPRIVREDNOG PROIZVOĐAČA

NIVO: II

OPIS ZANIMANJA:

Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača obavlja pomoćne poslove u poljoprivrednoj proizvodnji u oblasti stočarske, voćarsko-vinogradarske i ratarsko-povrtarske proizvodnje.

KOMPETENCIJE

Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Organizuje sopstveni rad u oblasti poljoprivredne proizvodnje
- Priprema osnovne resurse i radno mjesto za obavljanje pomoćnih poslova u oblasti poljoprivredne proizvodnje
- Obavlja pomoćne poslove u stočarskoj proizvodnji
- Obavlja pomoćne poslove u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji
- Obavlja pomoćne poslove u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
- Vodi osnovnu radnu dokumentaciju
- Obezbeđuje kvalitet sopstvenog rada
- Vršiti osnovno održavanje alata, opreme i uređaja za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Organizovanje sopstvenog rada u oblasti poljoprivredne proizvodnje
Priprema posla i radnog mjesta	- Pripremanje osnovnih resursa i radnog mjesta za obavljanje pomoćnih poslova u oblasti poljoprivredne proizvodnje
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje pomoćnih poslova u stočarskoj proizvodnji - Obavljanje pomoćnih poslova u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji - Obavljanje pomoćnih poslova u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji
Komercijalni poslovi	- Nema komercijalnih poslova
Administrativni poslovi	- Vođenje osnovne radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	- Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	- Nema poslova nadzora rada
Obezbeđivanje kvaliteta	- Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada
Održavanje i popravke	- Osnovno održavanje alata, opreme i uređaja za rad
Komunikacija	- Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima
Očuvanje zdravlja i okoline	- Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Organizovanje sopstvenog rada u oblasti poljoprivredne proizvodnje

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Informiše se kod nadređenog o radnom zadatku i neophodnim **resursima** za obavljanje poslova u oblasti poljoprivredne proizvodnje
  - Resursi:** materijal, alat, oprema, uređaji, zaštitna sredstva i dr.
- Planira sopstveni rad, u skladu sa rasporedom rada nadređenog, samostalno ili u dogovoru sa nadređenim

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat, oprema, uređaji i zaštitna sredstva za obavljanje poslova u oblasti poljoprivredne proizvodnje
- Osnove organizacije rada

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje osnovnih resursa i radnog mjesta za obavljanje pomoćnih poslova u oblasti poljoprivredne proizvodnje

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Priprema **zaštitna sredstva i opremu** za realizaciju radnog zadatka
  - Zaštitna sredstva i oprema:** zaštitna obuća, odjeća, rukavice, kecelja, oprema za prvu pomoć i dr.
- Priprema radno okruženje, **alat i materijal**, u skladu sa radnim zadatkom i dokumentacijom
  - Alat:** vile, kramp, capica, motika, ašov, grablje, kosijer, lopate, lopatice, ručni mješači, specijalni noževi za sječenje i izuzimanje silaže i sjenaže, makaze, brusilice, četke, češagije, turpije, klijesta, diskovi za obradu papaka, kolica i dr.
  - Materijal:** deterdženti i dezinficijensi, sjemenski i sadni materijal, đubriva i zaštitna sredstva i dr.
- Provjerava **uslove rada** na radnom mjestu, u skladu sa opštim mjerama zaštite i zdravlja na radu
  - Uslovi rada:** osvjetljenje, hemijski uslovi, izvori fizičke opasnosti i klimatski uslovi (temperatura, vjetar, kiša, magla, sniježne padavine i dr.)
- Obezbeđuje radno mjesto, u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu
- Obavještava nadređenog o obavljenim poslovima pripreme radnog mjesta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštitna procedura za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Zaštitna sredstva potrebna za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Alat, materijal i zaštitna sredstva za obavljanje pomoćnih poslova u poljoprivredi

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Obavljanje pomoćnih poslova u stočarskoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Sprovodi grupisanje životinja u odgovarajuće prostore (boksove) na osnovu **namjene** i radi uklanjanja otpada
Namjena: reprodukcija, tov i dr.
- Vršiti izdubavanje, čišćenje i sanitarno pranje uzgojnog prostora
- Vršiti postavljanje **adekvatne prostirke** u uzgojnom prostoru
Adekvatna prostirka: slama, piljevina, strugotina, gumena ležišta i dr.
- Vršiti održavanje **higijene životinja i opreme** koristeći odgovarajući **alat**
Higijena životinja: čišćenje dlake, higijena vimena, higijena kože
Oprema: aparati i sistemi za mužu, ishranu i napajanje i dr.
Alat: četke, češagije, turpije i dr.
- Sprovodi **opšte higijenske i preventivne mjere**
Opšte higijenske i preventivne mjere: postavljanje mamaca, postavljanje mreža na otvorima objekata, postavljanje lovki za insekte i glodare i dr.
- Vršiti uklanjanje otpada, pripremu **objekata** za skladištenje otpada i **skladištenje** otpada životinjskog porijekla
Objekti: đubrišta za stajnjak, osočare, jame, grobnice i dr.
Skladištenje: skupljanje otpada, prevoz i odlaganje otpada
- Dodaje **opremu i sredstva** prilikom obavljanja **poslova njege, zdravstvene zaštite** i internog obilježavanja domaćih životinja
Oprema: makaze, brusilice, turpije i dr.
Sredstva: masti, kreme, dezinfekcioni rastvori i dr.
Poslovi njege i zdravstvene zaštite: skraćivanje kljunova kod koka nosilja, obrezivanje papaka, obrezivanje kopita, zaprašivanje protiv parazita, njega i čišćenje kože, čišćenje vune, striženje, pomoć pri porođaju, zbrinjavanje podmlatka, zbrinjavanje plotkinje, kupiranje repova kod prasadi, skraćivanje zuba kod prasadi, stavljanje gumenih prstenova kod jagnjadi, njega i obrada papaka, primarna obrada rana i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vrste i kategorije domaćih životinja
- Proizvodni tipovi domaćih životinja
- Ishrana i njega domaćih životinja
- Zoohigijena

3.3.2. Ključni posao: Obavljanje pomoćnih poslova u voćarsko-vinogradarskoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Obavlja sjetvu sjemena u sjemeništu i/ili u rastilu
- Sadi podloge u rastilo, u skladu sa uputstvom nadređenog
- Obavlja **njegu podloga** do kalemljenja
  - Njega podloga:** navodnjavanje, đubrenje, okopavanje i zaštita
- Obavlja **njegu kalemova** do vađenja
  - Njega kalemova:** popuštanje i skidanje veziva, prekraćivanje podloga, obrada zemljišta, zalivanje, zaštita, pinsiranje i dr.
- Vršiti vađenje i pakovanje sadnica
- Obavlja **sadnju** voćnih sadnica i loznih kalemova
  - Sadnja:** priprema sadnica za sadnju, kopanje jamića i sadnja
- Obavlja **poslove** nakon sadnje sadnica
  - Poslovi:** postavljanje naslona, vezivanje sadnica, zalivanje i zaštita od glodara
- Priprema opremu za berbu i ambalažu za berbu i pakovanje
- Obavlja berbu, sortiranje, pakovanje i skladištenje voća i grožđa

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Proizvodnja voćnog i loznog sadnog materijala (razmnožavanje voćaka i vinove loze)
- Podizanje voćnjaka i vinograda
- Berba i čuvanje voća i grožđa

3.3.3. Ključni posao: Obavljanje pomoćnih poslova u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Obavlja sjetvu sjemena prema uputstvu nadređenog
- Obavlja pripremu i punjenje **posuda** supstratom za proizvodnju rasada povrća
  - Posude:** kontejneri, saksije, čašice i dr.
- Obavlja rasađivanje biljaka na otvorenom polju ili u zaštićenom prostoru
- Primjenjuje **mjere njege usjeva** prema uputstvu nadređenog
  - Mjere njege usjeva:** navodnjavanje, prihranjivanje, primjena zaštitnih sredstava, zaštita od mraza, ogrtanje usjeva, proređivanje
- Obavlja berbu ratarsko-povrtarskih proizvoda
- Obavlja **pripremne operacije** prije pakovanja ratarskih i povrtarskih proizvoda
  - Pripremne operacije:** čišćenje plodova, pranje plodova, otklanjanje oboljelih dijelova, poliranje plodova, sortiranje po veličini, težini, priprema ambalaže i dr.
- Obavlja pakovanje i skladištenje ratarskih i povrtarskih proizvoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Sjeme i sjetva
- Posude i supstrati
- Proizvodnja rasada
- Rasađivanje biljaka
- Mjere njege usjeva
- Berba, pakovanje i skladištenje usjeva

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

- Nema komercijalnih poslova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Vodi evidenciju o prijemu osnovnog i pomoćnog materijala, opreme, sredstava i rezervnih djelova u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju o utrošku materijala, opreme, sredstava i rezervnih djelova u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju zaliha, rezervnih djelova i osnovnog i pomoćnog materijala
- Vodi osnovnu evidenciju o utrošku materijala u toku procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi osnovnu evidenciju o realizovanim aktivnostima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vođenje osnovne evidencije
- Poslovna komunikacija

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja.

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada.

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Obavlja aktivnosti, u skladu sa uputstvima i zahtjevima nadređenog, u cilju obezbeđenja kvaliteta sopstvenog rada
- Koristi materijal, alat, opremu i uređaje, u skladu sa uputstvima nadređenog

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Karakteristike materijala, alata, opreme i uređaja
- Način rukovanja alatom, opremom i uređajima

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Osnovno održavanje alata, opreme i uređaja za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Čisti alat, opremu i uređaje, nakon upotrebe, po nalogu nadređenog
- Odlaze alat, opremu i uređaje, nakon čišćenja, po nalogu nadređenog
- Prijavljuje kvarove i/ili oštećenja alata, opreme i uređaja nadređenom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat, oprema i uređaji za rad (karakteristike, upotreba, način održavanja i odlaganja)
- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Po potrebi, traži uputstva i pojašnjenja od nadređenog za realizaciju radnog zadatka
- Izvještava nadređenog o završenom poslu, prema nivou odgovornosti
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima poštujući principe timskog rada
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima poštujući pravila poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjenjivanje mjera zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača:

- Sprovodi propise i mjere iz oblasti zaštite životne sredine i zaštite zdravlja, i bezbjednosti na radu
- Identifikuje opasnosti iz procesa rada i umanjuje rizike za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja
- Učestvuje, po potrebi, u pružanju prve pomoći povrijeđenom saradniku, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Preduzima mjere za siguran rad, u skladu sa propisima o korišćenju **HTZ opreme**
HTZ oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitna pregača, zaštitne rukavice i dr.
- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja životne sredine
- Odlazuje otpad, i uginule leševe životinja u skladu sa odgovarajućim propisima i propisima o zaštiti životne sredine
- Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije izvedenih radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure prilikom pružanja prve pomoći u slučaju električnog udara
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti
- Značaj zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Postupanje sa otpadom u skladu sa Zakonom
- Propisi iz oblasti upravljanja otpadom

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Poljoprivreda, prehrana, veterina Podsektor: Poljoprivreda
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ISCO-u	6121 - Uzgajivači domaćih životinja i proizvođači mliječnih proizvoda 6122 - Uzgajivači živine 6111 – Rtarai i uzgajivači povrća 6112 - Uzgajivači drvenastih i žbunastih kultura
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača posao obavlja na farmi ili gazdinstvu, na otvorenom i u objektima za držanje domaćih životinja. Izložen je buci, uticaju hemijskih sredstava, specifičnim mikroklimatskim uslovima (temperatura, vlažnost, prisustvo štetnih gasova i dr.), opasnostima od povreda od domaćih životinja ili mehanizacije. Radi fizički naporan i opasan posao, pa je tokom obavljanja radnih zadataka obavezno nošenje HTZ opreme. Usljed rada sa životinjama, te stoga nemogućnosti planiranja tačnog vremena izvršenja radnih zadataka, moguće je produženo radno vrijeme u odnosu na standardno. Radi pod nadzorom nadređenog.
Srodna zanimanja	Tehničar stočarstva, Tehničar voćarstva i vinogradarstva, Tehničar ratarstva i povrtarstva, Proizvođač u stočarskoj proizvodnji, Voćar-Vinogradar, Ratar-Povrtar
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Pomoćnik/ Pomoćnica poljoprivrednog proizvođača

Kod dokumenta: SZ-080420-POMPOLJP

Datum usvajanja dokumenta: 22. juna 2022. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVIII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Veljko Tomić, diplomirani inženjer agronomije, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bar
2. Azra Purović, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja mješovita škola Golubovci
3. Dejan Milunović, diplomirani inženjer stočarstva, nastavnik, JU SŠ „Spasoje Raspopović“, Podgorica
4. Dušan Pejović, diplomirani inženjer poljoprivrede, organizator praktične nastave, JU Srednja stručna škola, Cetinje
5. Sibirjak Terzić, diplomirani inženjer poljoprivrede, izvršni direktor, Farma „Franca“ Bijelo Polje
6. Bojan Kovačević, diplomirani inženjer stočarstva, koordinator, „Mesopromet“ Bijelo Polje
7. Savo Đurašić, inženjer prehrambene tehnologije, diplomirani inženjer proizvodnog menadžmenta, „Naša bašta“, Voli, Podgorica
8. Milanka Radulović, diplomirani inženjer šumarstva, poljoprivredni proizvođač, Gazdinstvo „Radulović“, Nikšić
9. Branko Bulatović, poljoprivredni tehničar iz oblasti voćarstva-vinogradarstva, rukovodilac u penziji, Plantaže d.o.o., Podgorica
10. Miloš Golubović, mr ekonomskih nauka, izvršni direktor, „Naše voće“, Nikšić
11. Đorđe Marković, diplomirani inženjer elektrotehnike, direktor, Vrti centar „Kalia“, Podgorica
12. Nikola Simović, diplomirani hemičar, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bijelo Polje

Koordinatori:

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje